

maximo periculo: ut scribis, stultissimus sis. Non arbitror, te ita sentire. Omnes enim tuos ad laudem impetus novi. Quòd si, ut scribis, ita sentis, non magis te, quàm de te iudicium reprehendo meum. Te adipiscendi magistratus levissimi, et divulgatissimi, si ita adipiscare, ut plerique, præpropera festinatio abducat à tantis laudibus, quibus te omnes in cœlum jurè, et verè ferunt? Scilicèt id agitur, utrùm hac petitione, an proxima prætor fias, non ut ita de repub. mereare, omni honore ut dignissimus iudicare. Utrùm nescis, quàm altè ascenderis; an pro nihilo id putas? si nescis, tibi ignosco: nos in culpa sumus. Sin intelligis, ulla tibi est prætura, vel officio, quod pauci, vel gloria, quàm omnes sequuntur, dulcior? Hac de re et ego, et Calvisius, homo magni iudicii, tuique amantissimus, te accusamus quotidie: comitia tamen, quandò ex his pendes, quantum facere possumus, quod multis de causis reipub. arbitramur conducere, in Ianuarium mensem protrudimus. Vince igitur, et vale.

ARGUMENTUM.

Lepidum quasi molli brachio objurgat, quia summis honoribus à senatu ornatus, gratiarum agendarum officium neglexerat. Tum, pacem inter Antonium, et bonos cives conciliare cupientem hortatur, ne se interponat.

M. T. C. M. Lepido S. D.

Quod mihi pro mea summa erga te benevolentia magnæ curæ est, ut quàm amplissima dignitate sis; molestè tuli, te senatui gratias non egisse,

cum esses ab eo ordine ornatus summis honoribus. Pacis inter cives conciliandæ te cupidum esse, lætor. Pacem eam si à servitute sejungis, consules et reipu. et dignitati tuæ: sin ista pax perditum hominem in possessionem impotentissimi dominatus restitutura est; hoc animo scito esse omnes sanos, ut mortem servituti anteponant. Itaque sapientiùs, meo quidè judicio, facies, si te in istam pacificationem non interpones: quæ neque senatui, neque populo, neque cuiquam bono probatur. Sed hæc audies ex aliis, aut certior fies literis. Tu pro tua prudentia, quid optimum factu sit, videbis.

ARGUMENTUM.

Dolet se non fuisse participem conjurationis in Caesarem, quia superstes Antonius non fuisset, qui perniciem reip. molliatur: deinde suum libertatis recuperandæ studium declarat.

M. T. C. C. Trebonio S. D.

Quàm vellem ad illas pulcherrimas epulas me id. Mart. invitasses! reliquiarum nihil haberemus. At nunc cum his tantum negotii est, ut vestrum illud divinum in rep. beneficium nonnullam habeat querelam. Quòd verò à te, viro optimo, seductus est, tuoque beneficio adhuc vivit hæc pestis; interdum, quod mihi vix fas est, tibi subirascor. Mihi enim negotii plus reliquisti uni, quàm præter me, omnibus. Ut enim primum post Antonii foedissimum discessum senatus haberi liberè potuit, ad illum animum meum reverti pristinum, quem tu cum civè acerrimo, patre tuo, in ore, et amore semper habuisti. Nam, cum senatum ad

XIII. Kal. Jan. tribuni pleb. vocavissent, deque alia re referrent: totam rem. sum complexus; egique acerrimè, senatumque jam languentem, et defessum, ad pristinam virtutem consuetudinemque revocavi, magis animi, quàm ingenii viribus. Hic dies, meaque contentio, atque actio spem primum populo Rom. attulit libertatis recuperandæ. Nec verò ipse postea tempus ullum intermisi de rep. non cogitandi solùm, sed etiam agendi. Quòd nisi res urbanas, acraque omnia ad te perferri arbitrarer, ipse perscriberem; quamquàm eram maximis occupationibus impeditus. Sed illa cognosces ex aliis, à me pauca, et ea summam. Habemus fortem senatum, consulares partim timidos, partim malè sentientes. Magnum damnum factum est in Servio. L. Cæsar optimè sentit: sed, quòd avunculus est, non acerrimas dicit sententias. Consules egregii: præclarus D. Brutus: egregius puer Cæsar: de quo spero equidèm reliqua: hoc verò certum habeto, nisi ille veteranos celeritèr conscripsisset, legionesque duæ de exercitu Antonii ad ejus se auctoritatèr contulissent, atque is oppositus esset terror Antonio, nihil Antonium sceleris, nihil crudelitatis præteriturum fuisse. Hæc tibi etsi audita esse arbitraber, volui tamen notiora esse. Plura scribam, si plus otii habuero. Vale.

ARGUMENTUM.

Scribit de suo studio ergà salutem Ampii exulantis, bonamque spem habere jubet.

M. T. C. Ampio Balbo S. D.

De meo studio ergà salutem, et incolunitatem

tuam credo te cognosse ex litteris tuorum: quibus me cumulatissimè satisfacisse, certò scio. Nec iis concedo, quamquàm sunt singulari in te benevolentia, ut te salvum malint, quàm ego. Illi mihi necesse est concedant, ut tibi plus, quàm ipsi hoc tempore prodesse possim. Quòd quidèm nec destiti facere, nec desistam, et jam in maxima re feci, et fundamenta jeci salutis tuæ. Tu fac bono animo, magnoque sis, meque tibi nulla in re defuturum esse confidas. Pridiè Non. Quint. Vale.

ARGUMENTUM.

Prelium, victoriaque de Antonio relata nuntiantur.

Ser. Galba Ciceroni S. D.

Decimo septimo Kal. Maii, quo die Pansa in castris Hirtii erat futurus, cum quo eram, (nam ei obviam processeram millia passuum centum, quo maturiùs veniret) Antonius legiones eduxit duas, secundam, quintam trigesimam, et cohortes prætorias duas, unam suam, alteram Silani, et evocatorum partem. Ità obviam venit nobis, quòd nos quatuor legiones tironum habere solùm arbitratur. Sed noctu, quòd tutiùs venire in castra possemus, legionem Martiam, cui ego præesse solebam, et duas cohortes prætorias miserat Hirtius nobis. Cum equites Antonii apparuissent, continere neque legio Martia, neque cohortes prætoriarum potuerunt: quas sequi cœpimus coacti, quando eas retinere non poteramus. Antonius ad Forum gallorum suas copias continebat, neque sciri volebat, se legiones habere: tantùm equitatum

et levem armaturam ostendebat. Posteaquàm vidit se invito legionem ire Pansa, sequi se duas legiones jussit tironum. Posteaquàm angustias paludis, et silvarum transivimus, acies est instructa à nobis duodecim cohortium. Nondùm venerant legiones duæ, cum repentè Antonius in aciem suas copias de vico produxit, et sine mora concurrat. Primò ità pugnatum est, ut acriùs non posset ex utraque parte pugnari. Sed dexterius cornu in quo ego eram cum Martiæ legionis cohortibus octo, impetu primo fugaverat legionem trigessimam quintam Antonii, ut ampliùs passus quingentos ultrà aciem, quo loco steterat, processerit. Itaque cum equites nostrum cornu circumire vellent, recipere me cœpi, et levem armaturam opponere Maurorum equitibus, ne aversos nostros aggredierentur. Interim video me esse inter Antonianos, Antoniumque post me esse aliquantò. Repentè equum immisi ad eam legionem tironum, quæ veniebat ex castris, scuto rejecto. Antoniani me insequi: nostri pila conjicere velle. Ità nescio quo fato sum servatus, quò cito sum à nostris cognitus. In ipsa Æmilia, ubi cohors Cæsaris prætoria erat, diù pugnatum est. Cornu sinisterius, quod erat infirmius, ubi Martiæ legionis duæ cohortes erant, et cohors prætoria, pedem referre cœperunt, quò ab equitatu circumibantur, quo vel plurimùm valet Antonius. Cum omnes se recepissent nostri ordines, recipere me novissimus cœpi ad castra. Antonius tamquàm victor, castra putavit se posse capere. Quò cum venit, complures ibi amisit, nec egit quidquàm. Audita re, Hirtius cum cohortibus viginti veteranis

redeunti Antonio in sua castra occurrit, copiasque omnes ejus delevit, fugavitque eodem loco, ubi erat pugnatum, ad forum gallorum. Antonius cum equitibus hora noctis quarta se in castra sua ad Mutinam recepit. Hirtius in ea castra rediit, undè Pansa exierat, ubi duas legiones reliquerat, quæ ab Antonio erant oppugnatae. Sic partem majorem suarum copiarum Antonius amisit veteranarum: nec id tamen sine aliqua jactura cohortium prætoriarum nostrarum, et legionis Martiæ fieri potuit. Aquilæ duæ, signa sexaginta sunt relata Antonii. Res benè gesta est: ad XII. Kalend. Maii, ex castris. Vale.

ARGUMENTUM.

Excusat se, quòd studium suum ergà rep. literis nondum declaraverit, seque libertatis recuperandæ cupidum ostendit.

C. Asinius Pollio Ciceroni S. D.

Minimè mirùm debet tibi videri, nihil me scripsisse de rep. posteaquàm itum est ad arma. Nam saltus Castulonensis, qui semper tenuit nostros tabellarios; etsi nunc frequentioribus latrocinis infestior factus est, tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui in locis omnibus dispositi ab utraque parte scrutantur tabellarios, et retinent. Itaque nisi nave perlatae literæ essent, omninò nescirem, quid istic fieret. Nunc verò nactus occasionem, posteaquàm navigari cœptum est, cupidissimè, et quàm creberrimè poterò, scribam ad te. Ne movear ejus sermonibus, quem tametsi nemo est, qui videre velit, tamen nequaquam proin-

dè, ac dignus est, oderunt homines, periculum non est. Adeò est enim invisus mihi, ut nihil non acerbum putem, quod commune cum illo sit. Natura autem mea, et studia trahunt me ad pacis, et libertatis cupiditatem. Itaque illud initium civilis belli sæpè deflevi. Cum verò non liceret mihi nullius partis esse, quia utrobiquè magnos inimicos habebam; ea castra fugi, in quibus planè tutum me ab insidiis inimici sciebam non futurum. Compulsus eò, quò minimè volebam; ne in extremis essem, planè pericula non dubitanter adii. Cæsarem verò, quòd me in tanta fortuna, modò cognitum, vetustissimorum familiarium loco habuit, dilexi summa cum pietate, et fide. Quæ mea sententia gerere mihi licuit, ità feci, ut optimus quisque maximè probarit: quod jussus sum eo tempore, atquè ita feci, ut appareret, invito imperatum esse. Cujus facti injustissima invidia erudire me potuit, quàm jucunda libertas, et quàm misera sub dominatione vita esset. Ità, si id agitur, ut rursus in potestate omnia unius sint, quicumque is est, ei me profiteor inimicum: nec periculum est ullum, quod pro libertate aut refugiam, aut deprecer. Sed consules neque S. C. neque litteris suis præceperant mihi, quid facerem. Unas enim post idus Mart. demùm à Pansa litteras accepi. In quibus hortatur me, ut senatui scribam, me, et exercitum in potestate ejus futurum. Quod, cum Lepidus concionaretur, atquè omnibus scriberet, se consentire cum Antonio, maximè contrarium fuit. Nam quibus com meatibus, invito illo, per illius provinciam legiones ducerem? aut, si cætera transissem, num etiam Alpes poteram trans-

volare, quæ præsidio illius tenentur? Adde huc; quòd perferri litteræ nulla conditione poterunt. Sexcentis enim locis excutiuntur, deindè etiam retinentur à Lepido tabellarii. Illud me Cordubæ pro concione dixisse, nemo vocabit in dubium, provinciam me nulli, nisi qui à senatu missus venisset, traditurum. Nam de legione trigessima tradenda quantas habuerim contentiones, quid ego scribam? qua tradita, quanto pro repub. infirmior futurus fuerim, quis ignorat? hac enim legione noli acrius aut pugnatius quidquam putare esse. Quare me eum existima esse, qui primùm pacis cupidissimus sim, (omnes enim cives planè studeo esse salvos) deindè qui et me, et repub. vindicare in libertatem paratus sim. Quòd familiarem meum in tuorum numero habes, opinione tua mihi gratùs es: invideo illi tamen, quod ambulat, et jocatur tecum. Quæ res, quanti æstimem; si unquam licuerit, vivere in otio, experieris. Nul- lum enim vestigium abs te discessurus sum. Illud vehementer admiror, non scripsisse te mihi, manendo in provincia ne, an ducendo exercitum in Italiam, reipub. magis satisfacere possim. Ego quòd èm etsi mihi tutiùs, ac minùs laboriosum est manere; tamen, quia video tali tempore multò magis legionibus opus esse, quàm provinciis, quæ præsertim recuperari nullo negotio possunt, constitui, ut nunc est, cum exercitu proficisci. Deindè ex litteris, quas Pansæ misi, cognosces omnia: nam earum tibi exemplar misi, xvii. Kal. April. Cordubæ.

ARGUMENTUM.

Enumerat, quæ Balbus, quæstor suas, flagitiose commiserit: quæque ipse fecerit ad exercitum in reip. potestate continendum.

Asinius Pollio Cicer. S. D.

Balbus quæstor, magna numerata pecunia, magno pondere auri, majore argenti coacto de publicis exactionibus, ne stipendio quidam militibus reddito, duxit se à Gadibus; et triduum tempestate retentus ad Calpen, Kal. Jun. trajecit sese in regnum Bogudis, planè benè peculiatus. His rumoribus utrùm Gades referatur, an Romam, (ad singulos enim nuntios turpissimè consilia mutat) nondùm scio. Sed, præter furta, et rapinas, et virgis cæsos socios: hæc quoque fecit, ut ipse gloriari solet, eadem, quæ C. Cæsar. Ludis, quos Gadibus fecit, Herennium Gallum histrionem, summum ludorum die annulo aureo donatum in quatuordecim sessum deduxit: tot enim fecerat ordines equestris loci. Quatuorviratum sibi prorogavit: comitia biennii biduo habuit, hoc est, renuntiavit quos ei visum est: exules reduxit, non horum temporum, sed illorum, quibus à seditionis senatus trucidatus, aut expulsus est, Sex. Varo procos. Illa verò jam ne Cæsar's quidam exemplo, quòd ludis prætextam de suo itinere ad L. Lentulum procos, sollicitandum posuit: et quidam, cum ageretur, flevit memoria rerum gestarum commotus. Gladiatoribus autem Fadium quemdam, militem Pompejanum, quia, cum depressus in ludum bis gratis depugnasset, auctore sese no-

lebat, et ad populum confugerat, primùm gallos equites immisit in populum, (conjecti enim sunt lapides in eum, cum arriperetur Fadius) deindè abstractum defodit in ludo, et vivum combusit; cum quidam pransus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum rejectis, inambularet; et illi misero quiritanti, civis romanus sum, responderet, Abi nunc, populi fidem implora. Bestiis verò cives rom. in his circulatorum quemdam auctionum, notissimum hominem Hispali, quia deformis erat, objecit. Cum hujusmodi portento res mihi fuit. Sed de illo plura coram. Nunc, quod præstat quid me velitis facere, constituite. Tres legiones firmas habeo: quarum unam vigesimam octavam, cum ad se initio belli accersisset Antonius hac pollicitatione, quo die in castra venisset, denarios quingenos singulis militibus daturum, — in victoria verò eadem præmia, quæ suis legionibus: (quorum quis ullum finem, aut modum futurum putavit?) incitatissimam retinui, ægrè meherculè; nec retinuissem, si uno loco habuissem: utpotè cum singulæ quædam cohortes seditionem fecerint. Reliquas quoquè legiones non destitit litteris, atque infinitis pollicitationibus incitare. Nec verò minùs Lepidus ursit me, et suis, et Antonii litteris, ut legionem trigesimam mitterem sibi. Itaque, quem exercitum neque vendere ullis præmiis volui, nec eorum periculorum metu, quæ, victoribus illis portendebantur, deminuere, debetis existimare retentum, et conservatum reip. esse; atquè ità credere, quocumque imperassetis, facturum fuisse, si, quod jussistis, feci. Nam et provinciam in otio, et exercitum in

mea potestate tenui: finibus meæ provinciæ nusquam excessi: militem non modò legionarium, sed ne auxiliarium quidè ullum, quoquam misi; et, si quos equites decedentes nactus sum, supplicio affeci. Quarum rerum fructum satis magnum, rep. salva, tulisse me putabo. Sed resp. si me satis novisset, et major pars senatus, majores ex me fructus tulisset. Epistolam, quam Balbo, cum etiam nunc in provincia esset, scripsi, legendam tibi misi. Etiam prætextam, si voles legere, Gallum Cornelium, familiarem meum poscito. VI. id. Jun. Cordubæ. Vale.

ARGUMENTUM.

Deplorat calamitatem reip. quæ Munitensi prælio et consules, et robur, sobolemque militum amiserat.

Asinius Pollio Ciceroni S. D.

Quò tardiùs certior fierem de prælii apud Mutinam factis, Lepidus effecit, qui meos tabellarios novem dies retinuit: tametsi tantam calamitatem reip. quàm tardissimè audire optandum est, sed illis, qui prodesse nihil possunt, neque mederi. Atque utinàm eodem S. C. quo Plancum, et Lepidum in Italiam accersistis, me quoquè jusisset venire. Profectò non accepisset resp. hoc vulnus. Quo si qui lætantur in præsentia, quia videntur et duces, et veterani Cæsaris partium interiisse: tamen postmodùm necesse est dolèant, cum vastitatem Italiæ respexerint. Nam et robur, et soboles militum interiit: si quidè, quæ nuntiantur, ulla ex parte vera sunt. Neque ego non videbam, quanto usui reip. essem futurus, si ad Le-

pidum venissem. Omnem enim cunctationem ejus discussissem, præsertim adjutore Planco. Sed scribenti ad me ejusmodi litteras, quas leges, et concionibus, videlicèt, quas Narbone habuisse dicitur, similes, palpàre necesse erat, si vellem comeatum, per provinciam ejus iter faciens, habere. Prætereà verebar, ne, si antequàm ego incepta perficerem, prælium confectum esset, pium meum consilium raperent in contrariam partem obrectatores mei, proptèr amicitiam, quæ mihi cum Antonio, non major tamen, quàm Planco, fuit. Itaque à Gadibus mense Aprili binos tabellarios in duas naves imposui; et tibi, et consilibus, et Octaviano scripsi, ut me faceretis certior, quonam modo plurimùm possem prodesse reip. Sed, ut rationem in eo, quo die prælium Pansa commisit, eodem à Gadibus naves profectæ sunt. Nulla enim post hiemem fuit antè eam diem navigatio, et herculè, longè remotus ab omni suspitione futuri civilis tumultus penitus in Lusitania legiones in hibernis collocaram. Ità porrò festinavit uterque configere, tanquàm nihil pejus timerent, quàm ne sine maximo reip. detrimento bellum componeretur. Sed, si properandum fuit, nihil non summi ducis consilio gessisse Hirtium video. Nam hæc mihi scribuntur ex Gallia Lepidi, et nuntiantur: Pansæ exercitum concisum esse: Pansam ex vulneribus mortuum: eodem prælio Martiam legionem interiisse, et L. Fabatum, et C. Peduceum, et D. Carfulenum: Hirtiano autem prælio, et quartam legionem, et omnes peræquè Antonii cæsas: item Hirtii quartam, cum castra quoquè Antonii cœpisset, à quinta legione

concisam esse: ibi Hirtium quoque periisse, et Pontium Aquilam: dici etiam, Octavianum cecidisse: (quæ si, quod dii prohibeant, vera sunt, non mediocriter doleo) Antonium turpiter Mutinæ obsessionem reliquisse, sed habere equitatum, ac legiones sub signis armatas tres, et P. Vagienam unam, inermes bene multos: Ventidium quoque se cum legione septima, octava, nona conjunxisse: si nihil in Lepido spei sit, descensurum ad extrema, et non modò nationes, sed etiam servitia concitaturum: Parmam direptam: L. Antonium Alpes occupasse. Quæ si vera sunt, nemini nostrum cessandum est, neque spectandum, quid decernat senatus. Res enim cogit huic tanto incendio succurrere omnes, qui aut imperium, aut nomen denique populi romani salvum esse volunt. Brutum enim xvii. cohortes, et duas nos frequentes tironum legiones, quas conscripserat Antonius, habere audio. Neque tamen dubito, quin omnes, qui supersint de Hirtii exercitu, confluant ad eum. Nam in delectum non multum spei puto esse; præsertim cum nihil sit periculosius, quam spatium confirmandi sese Antonio dari. Anni autem tempus libertatem majorem mihi dat: propterea quia frumenta aut in agris, aut in villis sunt. Itaque proximis litteris consilium meum expedietur. Nam neque deesse, neque superesse reip. volo. Maximè tamen doleo, adeò et longo, et infesto itinere ad me venire, ut die quadragesimo post, aut ultra etiam, quam facta sunt, omnia nuntientur. Vale.

ARGUMENTUM.

Narrat in Antonii adventu, quid egerit, et agit gratias Ciceroni, quod iniquis de se rumoribus non crediderit.

M. Lepidus Imp. iterum, Pont. Max. Cicer. S. D.

Si vales, bene est: ego quoque valeo. Cum audissem, Antonium cum suis copiis, præmisso L. Antonio cum parte equitatus, in provinciam meam venire; cum exercitu meo à confluyente Rhodano castra movi, ac contra eos venire institui. Itaque continuis itineribus ad Forum Vocontium veni, et ultra castra ad flumen Argentium contra Antonios feci. P. Ventidius suas legiones tres conjunxit cum eo, et ultra me castra posuit. Habebat antea legionem secundam, ex reliquis legionibus magnam multitudinem, sed inermorum. Equitatum habet magnum. Nam omnis ex prælio integer discessit, ita ut sint amplius equitum xxx, millia. Itaque ad me complures milites, et equites ab eo transierunt: et in dies singulos ejus copiarum minuuntur. Silanus, et Culeo ab eo discesserunt. Nos, etsi graviter ab his læsi eramus, quod contra nostram voluntatem ad Antonium ierant; tamen nostræ humanitatis, et necessitudinis causa, eorum salutis rationem habuimus. Nec tamen eorum opera utimur, neque in castris habemus, neque ulli negotio præfecimus. Quod ad bellum hoc attinet, nec senatui, nec reip. deerimus. Quæ postea egerimus, faciam te certiore. Etsi omni tempore summa studia officii mutuo inter nos certatim constituerunt pro nostra inter nos familiariter

tate, et proindè diligentèr ab utroque conservata sunt: tamen non dubito, in tanto, et tam repentino motu reip. quin nonnulla de me falsis rumoribus à meis obtretractoribus, me indigna, ad te delata sint, quæ tuum animum magnoperè moverent, pro tuo amore in remp. Ea te moderatè accepisse, neque temerè credendum judicasse, à meis procuratoribus certior sum factus: quæ mihi, ut debent, gratissima sunt. Memini autem et illa superiora, quæ abs tua voluntate profecta sunt ad meam dignitatem augendam, et ornandam, quæ perpetuò animo meo fixa manebunt. Abs te, mi Cicero, magnoperè peto, si meam vitam, studium, diligentissimè superioribus temporibus in rep. administranda, quæ Lepido digna sunt, perspecta habes, ut paria, aut eò ampliora reliquo tempore expectes, et proindè tua auctoritate me tuendum existimes, quò tibi plura tuo merito debeo. Vale. XII. Kalend. Jun. ex castris, ex Ponte Argenteo.

ARGUMENTUM.

Antonii recepti causam confert in milites suos, dissensione civium inique ferentes.

Lepidus Imp. iterùm, Pont. Max. S. P. Pl. Q. R. S. D.

Si vos, liberique vestri valetis, benè est, ego quidè valeo. Deos, hominesque testor, P. C. quàm mente, et quo animo sempèr in remp. fuerim, et quàm nihil antiquius communi salutè, ac libertate judicarem; quod vobis brevi probassem, nisi mihi fortuna proprium consilium extorsisset. Nam exercitus cunctus consuetudinem suam in civibus

conservandis, communique pace, seditione facta retinuit: meque tantæ multitudinis civium romanorum salutis, atquè incolumitatis causam suscipere, ut verè dicam, coegit. In qua re ego vos, P. C. oro, atquè obsecro, ut privatis offensionibus omissis, summæ reipub. consulatis, ne misericordiam nostram, exercitusque nostri in civili dissensione sceleris loco ponatis. Quòd si salutis omnium, ac dignitatis rationem habueritis, meliùs et vobis, et reip. consulētis. Data iv. Kal. Jun. à Pont. Argenteo. Valetè.

M. T. CICERONIS

EPISTOLARUM

AD BRUTUM, ET ALIOS,

LIBER XI.

ARGUMENTUM.

D. Brutus M. Bruto, et C. Casio, quibuscum Casarem occiderat, sermonem cum Hirtio habitum exponit, postulatamque à se liberam legationem significat.

D. Brutus M. Bruto, et C. Cassio S. D.

Quorin statu simus, cognoscite. Herivesperi apud me Hirtius fuit: qua mente esset Antonius demonstravit; pessima scilicèt, et infidelissima.